

Сіфурова Альона Ігорівна, асп., кафедра фінансів, аналізу та страхування, обліково-фінансовий факультет, Харківський державний університет харчування та торгівлі. Адреса: вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: 349-45-07, 0937837850; e-mail: alyonasif@i.ua.

Сифурова Алёна Игоревна, асп., кафедра финансов, анализа и страхования, учетно-финансовый факультет, Харьковский государственный университет питания и торговли. Адрес: ул. Клочковская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: 349-45-07, 0937837850; e-mail: alyonasif@i.ua.

Sifurova Alyona, Postgraduate Student of the Department of Finance, Analysis and Insurance, Registration-Financial Faculty, Kharkiv State University of Food Technology and Trade. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: 349-45-07, 0937837850; e-mail: alyonasif@i.ua.

Рекомендовано до публікації канд. екон. наук, проф. О.В. Кот, д-ром екон. наук, проф. А.С. Крутовою.

Отримано 30.09.2017. ХДУХТ, Харків.

DOI: 10.5281/zenodo.1109293

УДК 330.322

КЛАСИФІКАЦІЙНІ ОЗНАКИ ІНВЕСТИЦІЙ ТА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

О.М. Єгорова

Подані аналіз дослідницьких наукових думок щодо класифікаційних ознак інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства, систематизація їх за певними ознаками. Запропоновано додаткові класифікаційні критерії, наведено властивості інвестицій у контексті євроінтеграційної спрямованості держави: збільшення доходу суб'єкта інвестиційної діяльності та власника, об'єкта інвестування; трансформація в різні види активів – економічні, екологічні, соціальні, інтелектуальні, інноваційні; ресурсне формування за рахунок різних фінансових джерел; місія вкладення в об'єкт інвестиційної діяльності; взаємозалежність інвестицій і доходу, соціальних та екологічних позитивних ефектів; ризик вкладання в об'єкт інвестування; економічне зростання, євроінтеграційний розвиток підприємництва за умови фінансової безпеки.

Ключові слова: *інвестиції, класифікаційні ознаки, інвестиційна діяльність, об'єкт і суб'єкт інвестиційної діяльності.*

КЛАССИФИКАЦИОННЫЕ ПРИЗНАКИ ИНВЕСТИЦИЙ И ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Е.Н. Егорова

Представлены анализ исследовательских научных мыслей относительно классификационных признаков инвестиций и инвестиционной деятельности предприятия, систематизация их по определенным признакам. Предложены дополнительные классификационные критерии, представлены признаки инвестиций в контексте евроинтеграционной направленности государства: увеличение дохода субъекта инвестиционной деятельности и собственника, объекта инвестирования; трансформация в разные виды активов – экономические, экологические, социальные, интеллектуальные, инновационные; ресурсное формирование за счет разных финансовых источников; миссия вложения в объект инвестиционной деятельности; взаимозависимость инвестиций и дохода, социальных и экологических позитивных эффектов; риск вложения в объект инвестирования; экономический рост, евроинтеграционное развитие предпринимательства при условии финансовой безопасности.

Ключевые слова: *инвестиции, классификационные признаки, инвестиционная деятельность, объект и субъект инвестиционной деятельности.*

CLASSIFICATION FEATURES OF INVESTMENTS AND INVESTMENT ACTIVITY OF AN ENTERPRISE

O. Yegorova

The article presents analysis of the investigated scientific ideas as to the classification features of an enterprise and investment activity, they are systematized into the characteristic types.

Additional classification criteria are proposed and investments characteristic features in the context of the state's orientation to the European integration are presented, namely: increase of the income of the investor and the owner of the investment object; transformation into various types of assets, economic, ecological, social, intellectual, innovative; resource formation by means of various financial sources; mission of investing in the object of investment activity; interdependence of investments with income, social, environmental positive effects; risk of investing in an investment object; economic growth, European integration development of economic entities under the condition of financial security.

It was determined that all the marked types of investments will always be interconnected and, despite certain differences in the differential characteristics they have much in common: they have a purposeful increase in capital, obtaining profit (income) that is the effect due to the mission set for the future, which is best expressed by means of the proposed approach to the classification features of investments for applying their types in the investment activity.

As a result there were systematized the following classification features that are most often used: by the objects of assets investment (capital, property), by the nature of participation in the investment activity management, by the regional orientation (in relation to the enterprise-investor), by the terms of investment (the period of implementation) , by the forms of ownership of the invested capital (by the entity of investment), by the sources of financing, by the direction of actions, by the degree of riskiness, by the type of investment effect, which enables a detailed analysis of peculiarities and specificity of investment activity in the future.

The presented classification of investments and the results of the research, presented in the article, are the basis for determining the features of further investment activity for economic entities.

Keywords: investments, classification features, investment activity, object and entity of investment activity.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Інвестиції відіграють важливу роль у розвитку економіки, сприяючи відновленню виробництва, удосконаленню технологій, реалізації нових інноваційних технологій.

Незважаючи на численні дослідження науковців у сфері інвестицій, досі досконало не систематизовано класифікаційних ознак інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства, з огляду на євроінтеграцію держави внаслідок підвищення інвестиційної привабливості сучасних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одним із найважливіших напрямів стабільного фінансового зростання України є активізація інвестиційної діяльності, а для підвищення ефективності інвестицій необхідна їх науково обґрунтована класифікація як на макро-, так і на мікрорівні.

Різноманітність сфер застосування інвестицій зумовлює відсутність точного визначення теоретичних аспектів класифікаційних ознак інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства, які систематизуються в економічній науці неоднозначно та без урахування сучасного спрямування економіки держави, що підтверджує актуальність цього дослідження.

Серед учених-економістів, які займаються дослідженням питання класифікаційних ознак інвестицій та інвестиційної діяльності, слід виділити таких: А. Зелль, І.О. Бланк, Ю.М. Правик, Г.В. Даценко, І.А. Бузову, І.В. Боровікову, Є.В. Бехтереву, Л.П. Гончаренко, Г.В. Захарову, А.А. Мазаракі, Л.Л. Ігоніну, Н.В. Кісельову, Т.С. Колмикову, Є.Д. Крупку, Л.О. Омелянович, А.М. Кур'янова, Н.І. Лахметкіну, І.П. Мойсенко, О.В. Малиновську, Н.І. Малих, Ю.Н. Мальцеву, Т.В. Майорову, І.В. Безп'ята, О.С. Сухарьова, Ю.І. Ткаченко, С.В. Шманьова та ін., проте сьогодні відсутній єдиний

підхід до класифікації інвестицій підприємства, що визначається вибором критерію, покладеного в її основу, а точки зору вітчизняних і зарубіжних учених щодо кількості класифікаційних ознак інвестицій різняться.

Метою статті є розгляд теоретичних аспектів класифікаційних ознак інвестицій через їх систематизацію та аналіз із виділенням характерних видів у сучасній інвестиційній діяльності підприємства.

Виклад основного матеріалу дослідження. Під впливом змін потреб в ефективному управлінні інвестиційною діяльністю підприємства та інвестиціями постійно розвивається їх класифікація, що еволюціонує шляхом уведення нових економічних критеріїв та видозміни основного критерію – зміни в нормативно-правовому тлумаченні поняття «інвестиції» та регулювання інвестиційної діяльності, до яких додається місія вкладення – «створюється прибуток (дохід) та/або досягається соціальний та екологічний ефект» [1].

Важливим нормативним документом для визначення інвестицій як об'єкта оподаткування виступає Податковий кодекс України, у якому інвестиції – це господарські операції, що передбачають придбання основних засобів, нематеріальних активів, корпоративних прав і цінних паперів в обмін на кошти або майно [2].

Невипадково, що в останніх дослідженнях зазначалася класифікаційна ознака «за видами ефекту», що розподілені на економічні та соціальні [3, с. 119]. Водночас економічні інвестиції сприяють отриманню позитивних результатів від упровадження бізнес-проектів на підприємстві та в зовнішньому оточенні, екологічні – покращенню навколишнього середовища, а соціальні будуть сприяти покращенню якості життя людей загалом та суб'єктів інвестиційного процесу, зокрема.

У теорії та на практиці інвестиційної діяльності виділяють різні підходи до сучасної класифікації інвестицій. Погляди різних науковців на це питання систематизовано та згруповано в табл. 1.

Розкриваючи економічний зміст категорії «інвестиції», розглянемо ті ознаки, що найчастіше використовуються для їх класифікації, а саме: за об'єктами вкладення коштів, характером участі в процесі інвестування, періодом інвестування, формами власності інвесторів, регіональною ознакою, напрямом використання, рівнем інвестиційного ризику (табл. 1).

Так, Л.О. Омелянович для обліку, аналізу і планування інвестиції формує свою класифікацію за шістьма ознаками: 1) об'єктами (формами) вкладення коштів (реальні та фінансові); 2) характером участі в процесі інвестування (прямі та непрямі);

3) періодом (коротко-, середньо-, довгострокові); 4) формами власності інвесторів (приватні, державні, змішані); 5) регіональною ознакою (внутрішні та закордонні); 6) формою одержання доходу (спрямування інвестицій на отримання матеріальної винагороди або досягнення соціального ефекту) [4, с. 12–14].

Ю.М. Правик детальніше зупиняючись на кожному конкретному напрямі всіх класифікаційних ознак, розкриває інвестиції за сьома напрямками: вкладенням ресурсів, характером участі у справах підприємства, тривалістю інвестиційного процесу, формами власності інвестиційних ресурсів, напрямом використання – та додає ознаку за відношенням до зростання прибутковості (пасивні й активні, інноваційні та інтелектуальні), що відображає найбільш значущі ознаки [5, с. 29–31].

Таблиця 1

**Класифікація інвестицій підприємства за основними ознаками
(розроблено автором)**

Ознака інвестицій	Автори, джерела													
	Л.О. Омелянович [4]	Ю.М. Правик [5]	Н.С. Сириченко [7]	Ю.М. Склярова [8]	Г.В. Дашенко, А.Є. Громова [10]	А.Г. Семенов, В.О. Васильєв [11]	Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньова [12]	О.М. Петухова [13]	Н.П. Шморгун, І.В. Головка [14]	Т.В. Майорова [15]	Г.О. Крамаренко [16]	В.О. Подольська, О.В. Ярш [17]	А.В. Череп [18]	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1. За об'єктами вкладення коштів	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
2. За характером участі в процесі інвестування	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
3. За періодом інвестування	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4. За формами власності інвесторів	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+
5. За регіональною ознакою	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6. За формою одержання доходу	+	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-
7. За напрямом використання	-	+	+	-	+	-	+	+	-	-	-	-	+
8. За рівнем інвестиційного ризику	-	-	-	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+
9. За відношенням до зростання прибутковості	-	+	-	+	-	-	-	+	-	-	-	-	-
10. За величиною	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-
11. За відношенням один до одного	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-
12. За джерелами фінансування	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-
13. За напрямом інвестування в інновації	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-
14. За ступенем надійності	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
15. За функціонального спрямованістю	-	-	-	-	+	-	-	+	-	-	-	-	-
16. За сумісністю здійснення	-	-	+	-	+	-	-	+	-	-	-	-	+

Продовження табл. 1

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
17. За тривалістю експлуатації інвестиційних об'єктів	-	-	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-
18. За рівнем дохідності	-	-	+	-	-	-	-	+	-	-	-	-	+
19. За рівнем ліквідності	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
20. За ступенем залежності від доходів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
21. За відношенням до інвестора	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
22. За відтворювальною спрямованістю	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-	-	-	+
23. За галузевою спрямованістю	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
24. За мірою очікуваних ризиків	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25. За способом обліку засобів	-	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Видатний учений А.А. Мазаракі для здійснення інвестиційної діяльності за головною ознакою «напрями вкладання коштів», поділяє інвестиції на реальні, які називає «прямі, економічні», та на фінансові й інноваційні інвестиції [6, с. 601–605].

Слід зазначити, що реальні та фінансові інвестиції сучасні дослідники зараховують до ознак, класифікуючи їх за об'єктами інвестиційної діяльності [7, с. 265; 8, с. 28], за об'єктами вкладання засобів [9], за видами активів, що входять у інвестиційний портфель [10, с. 95], за об'єктами вкладання інвестицій [11, с. 47], залежно від напрямку вкладень [12, с. 315], за сферою вкладання [13, с. 15].

У сучасних літературних джерелах визначено нові форми інвестицій, що входять до складу реальних (окрім вкладання коштів у матеріальні й нематеріальні активи), – це інноваційні, що вкладаються в різні нововведення з метою запровадження останніх науково-технічних розробок, ефективної протидії конкурентам на товарних ринках, а також інтелектуальні – вкладення в різні авторські,

винахідницькі, патентні права [5, с. 31; 10, с. 95], тобто (*intellectual investment*) купівля ліцензій, ноу-хау, підготовка персоналу, вкладення коштів у науково-дослідну діяльність і в її результати [14, с.142].

Фінансові інвестиції, які також є основою класифікаційних ознак, – це вкладення в різні фінансові інструменти (активи), тобто в цінні папери (акції, облигації тощо).

Вкладення в нові відкриття, проекти, що є найбільш ризиковими, тому їх реалізацією можуть займатися лише спеціалізовані венчурні фірми, здійснюються саме через інноваційні інвестиції [12, с. 315].

До другої класифікаційної ознаки, яку деякі автори називають «за характером участі у справах підприємства» [15, с. 12; 5, с. 29] або «за характером участі в процесі інвестування» [4; 12; 14; 16–18], відносять прямі й непрямі (портфельні) інвестиції.

Думка Л.О. Коваленко, Л.М. Ремньової відрізняється від попередніх класифікацій інвестицій «за цілями відтворювального процесу» (нетто та бруто – інвестиції, спрямовані на розширення виробництва та реінвестиції) та величиною ризику інвестицій (ризикові та неризикові, середньо- та високоризикові) [12, с. 318].

Сучасні підходи до класифікації інвестицій та їх видів розкриваються через групування багатьох видів інвестицій за різними класифікаційними ознаками. Так, за ступенем сумісності здійснення інвестиції автори [7; 10; 18] поділяють інвестиції на незалежні, які вкладаються в об'єкти інвестування і можуть бути реалізовані як автономні, взаємозалежні – вкладення капіталу в об'єкти інвестування, черговість реалізації, а подальша експлуатація залежить від інших об'єктів інвестування; взаємовиключні інвестиції, що мають аналоговий характер за цілями здійснення, технологічним процесом, номенклатурою продукції, іншими параметрами, що потребують альтернативного вибору [13, с. 18].

Дослідники виділяють інвестиції за функціональною спрямованістю [10] або за відтворювальною спроможністю на валові, чисті та реноваційні інвестиції; залежно від статусу інвестора виділяють індивідуальні інвестиції, що вкладаються фізичною особою; інституціональні інвестиції, вкладаються юридичною особою [13; с. 15].

Через розмаїття зазначених класифікаційних ознак виникає необхідність урахування інвестиційної специфіки за різними критеріями: сфера інвестиційної діяльності суб'єкта підприємницької діяльності, спрямованість за функціональним призначенням інвестицій; обрана галузь, необхідність вкладення, його мета, джерела фінансування, новизна отриманих продуктів у результаті інвестування, відповідне ставлення до збуту, ефективність інвестиційних процесів, часова структура фінансових потоків та ін.

У загальному значенні класифікація є розподілом предметів, явищ і понять за класами, видами, розрядами залежно від їхніх спільних ознак. Класифікація інвестицій є їх систематизацією та групуванням для потреб управління інвестиційною діяльністю підприємства. Згрупована різними способами інформація про інвестиції потрібна для досягнення позитивних результатів в управлінні підприємством з отриманням максимального прибутку або для досягнення соціального ефекту.

З одного боку, виявлені та сформульовані потреби управління інвестиційною діяльністю, що зумовлюють вибір критеріїв класифікації та поділ сукупності інвестицій підприємства відповідно до них.

З іншого боку, дослідження класифікації інвестицій дозволяє виявити нові критерії розрізнення та групування інвестицій, і тим самим удосконалити інформаційне забезпечення прийняття рішень, надавати відповідну інформацію.

Чим більше ознак класифікації виділено, тим більша ймовірність пізнання об'єкта для суб'єктів інвестиційної діяльності – інвесторів, які будуть здійснювати вкладення та ефективно використання інвестицій у довгостроковому періоді.

Таким чином, економічно обґрунтована класифікація інвестицій є важливою передумовою успішної організації інвестиційної діяльності підприємства, оскільки від цього залежить здатність своєчасно і чітко керувати інвестиціями, можливість ефективного оперативного аналізу і прогнозування, а зрештою – обґрунтованість управлінських рішень, що мають призвести до бажаних результатів і фінансової безпеки в майбутньому.

Безперечно, однією зі складових ефективної економічної діяльності є інвестиційна діяльність, що забезпечується шляхом реалізації інвестиційних проектів і проведення операцій із корпоративними правами та іншими видами майнових та інтелектуальних цінностей, головна мета якої – досягнення високих темпів розвитку суб'єкта підприємницької діяльності та інноваційний розвиток економіки [1].

Інвестиційна діяльність може реалізовуватися на основі інвестування, що здійснюють громадяни, різні юридичні особи та органи влади й управління України за рахунок власних і позикових коштів і на основі іноземного та спільного інвестування, що можуть здійснювати резиденти і нерезиденти.

Для багатьох авторів інвестиційна діяльність визначається як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави з реалізації інвестицій, тобто «основний засіб соціального й економічного розвитку..., процес реалізації інвестицій різних видів і форм» [3-18]. Вона передбачає три етапи: формування накопичень – вкладення ресурсів (безпосереднє інвестування) – одержання прибутку.

Отже, існуючі класифікаційні ознаки, на нашу думку, мають бути поглиблені та систематизовані під впливом інноваційних змін у сучасній політиці економічного зростання держави, направленій на євроінтеграційний розвиток.

Очевидно, що з адаптацією до європейських стандартів буде змінюватися й актуальність класифікаційних ознак та їх види.

Будь-яка класифікація, що пропонується, має відповідати як мінімум двом постулатам: 1) вона має бути теоретично обґрунтованою, тобто базуватися на науковій основі, давати можливість її легкого засвоєння великою кількістю аналітиків-практиків та використання для підготовки фахівців; 2) постійна необхідність у застосуванні її на практиці.

Дослідивши характерні ознаки, ми можемо дати власну класифікацію інвестицій з їх різновидами, в контексті євроінтеграційної діяльності підприємства (табл. 2).

Сьогодні активність інвестиційної діяльності багатьох підприємств залежить від євроінтеграційної ситуації певної держави, відповідно до цього пропонується класифікувати інвестиції за характером їх формування.

Таблиця 2

Класифікація інвестицій у контексті євроінтеграційної діяльності підприємства (розроблено автором)

Класифікаційна ознака	Види інвестицій
1	2
1. За об'єктами вкладання коштів (капіталу, майна)	Фінансові інвестиції Реальні інвестиції Інтелектуальні інвестиції Інноваційні інвестиції Екологічні інвестиції Соціальні інвестиції
2. За характером участі в управлінні інвестиційною діяльністю	Прямі Портфельні (непрямі)
3. За регіональною спрямованістю (за відношенням до інвестора)	Внутрішні Зовнішні
4. За термінами інвестування (періодом здійснення)	Короткострокові Середньострокові Довгострокові

Продовження табл. 2

1	2
5. За формами власності інвестованого капіталу (за суб'єктом інвестування)	Приватні (децентралізовані) Надержавні (європейські) Державні (централізовані) Іноземні Сумісні (спільні)
6. За джерелами фінансування	Власні Позикові (кредитні, бюджетні) Залучені
7. За рівнем прибутковості (дохідності)	Високоприбуткові (високодохідні) Середньоприбуткові (середньодохідні) Низькоприбуткові (низькодохідні) Неприбуткові (збиткові, бездохідні)
8. За характером використання капіталу в інвестиційному процесі	Початкові (нетто-інвестиції) / Первинні інвестиції Екстенсивні інвестиції Реінвестиції Брутто-інвестиції Дезінвестиції
9. За ступенем ризикованості	Із високим ступенем ринкового ризику (агресивні) Із середньоринковим ступенем ризику (помірні) Нижче ринкового значення (консервативні)
10. За мірою ліквідності	Неліквідні Середньоліквідні Низьколіквідні Високоліквідні
11. За характером формування інвестицій	Автономні інвестиції Індуковані
12. За сумісністю здійснення	Незалежні Взаємозалежні Взаємовиключні
13. За характером використання капіталу в інвестиційному процесі	Первинні Реінвестиції Дезінвестиції
14. За місією	Комерційні Некомерційні
15. За мотивацією суб'єктів інвестиційної діяльності	Раціональні Ірраціональні
16. За пріоритетністю цілей	Стратегічні Підтримувальні

Продовження табл. 2

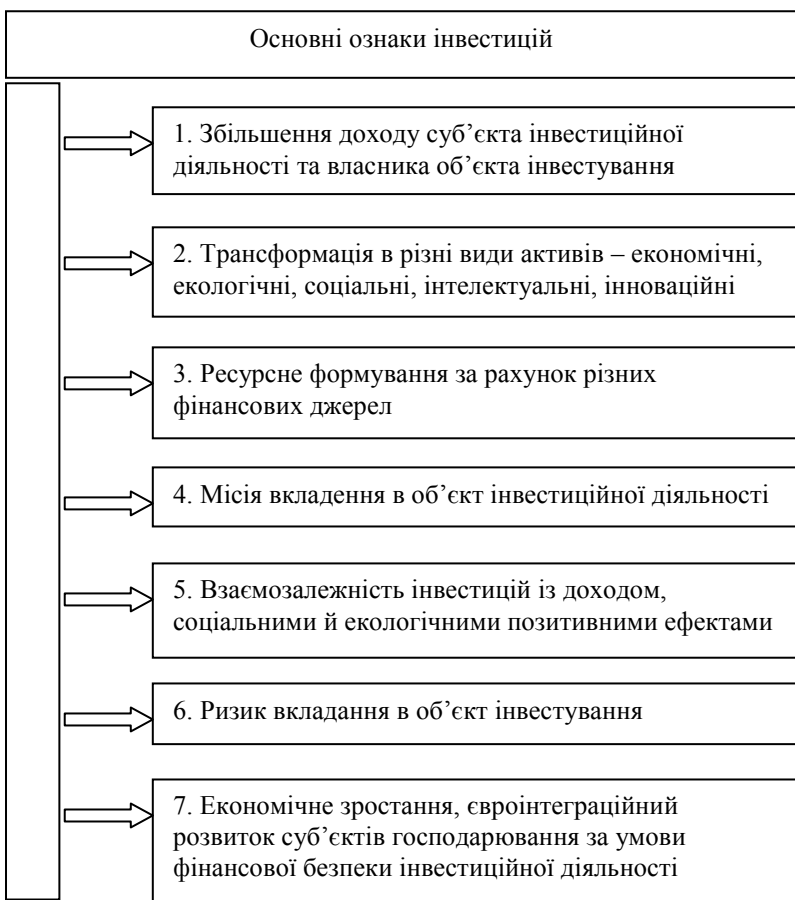
17. За видом ефекту інвестиції	Економічні Соціальні Екологічні
18. За характером фінансової безпеки	Інвестиції, спрямовані на протистояння гіперінфляції – збільшення власного капіталу за рахунок внесків власників. Інвестиції, спрямовані на підтримання виробничого процесу за умов фінансової кризи і високих темпів інфляції. Формування інвестицій за рахунок зупинення розподілу прибутку по виплаті дивідендів

Окрім основних класифікаційних ознак інвестицій, обґрунтованих у працях науковців, нами запропоновано виділити в окрему класифікаційну групу інвестиції за характером фінансової безпеки, що є вкрай важливим для сучасних суб'єктів господарювання в усіх галузях народного господарства, які тривалий час функціонують в умовах затяжної економічної кризи, знаходяться під впливом негативних зовнішніх і внутрішніх чинників (інфляція, нестабільний політичний стан країни, воєнні дії на Сході) (табл. 2).

За результатами систематизації видів інвестицій у ході інвестиційної діяльності підприємства нами виділено основні характерні ознаки (рис.).

Зазначимо, що наведені вище характерні ознаки трактування суті інвестицій взаємопов'язані між собою і мають комплексний характер, це підтверджує їх значення для забезпечення ефективності інвестиційної діяльності господарюючого суб'єкта в евоінтеграційному просторі.

Економічна суть інвестицій виявляється в змістових ознаках результативності їх впливу на фінансову діяльність підприємства, що набуває подальшого розвитку у визначенні багатьох взаємопов'язаних категорій. Так, здійснення інвестицій відображає термін «інвестування», яким доцільно називати вкладення капіталу з метою його зростання в майбутньому.

**Рис. Основні характерні ознаки інвестицій
(розроблено автором)**

Висновки. Отже, систематизовані класифікаційні ознаки інвестицій мають різноаспектне та неоднозначне трактування через природу інвестицій, що є досить складною і залежить від зовнішніх чинників впливу на інвестиційну діяльність підприємства.

Усі виділені різновиди інвестицій є взаємопов'язаними і, незважаючи на певні відмінності характерних ознак, мають багато

спільного. Вони характеризуються цілеспрямованим приростом капіталу, одержанням прибутку (доходу), тобто ефекту, за рахунок поставленої місії на майбутнє, що найкраще виражається через запропонований підхід до класифікаційних ознак інвестицій, для застосування в інвестиційній діяльності їх різновидів.

Таким чином, з'ясовано ті класифікаційні ознаки, що найчастіше використовуються: за об'єктами вкладання коштів (капіталу, майна), за характером участі в управлінні інвестиційною діяльністю, за регіональною спрямованістю (відносно підприємства-інвестора), за термінами інвестування (періодом здійснення), за формами власності інвестованого капіталу (за суб'єктом інвестування), за джерелами фінансування, за спрямованістю дій, за ступенем ризикованості, за видом ефекту інвестиції, що робить можливим детальний аналіз особливостей і специфіки інвестиційної діяльності в подальшому.

Доцільно визнати, що сучасна адаптація до євростандартів буде змінюватися, а класифікація інвестицій визначати певні підходи до аналізу інвестицій для прийняття попередніх управлінських рішень щодо їх реалізації. Виявлено підвищення рівня деталізації класифікації інвестицій, що сприяє вдосконаленню методики оцінювання їх ефективності під час формування прогностичних показників інвестиційної діяльності підприємства.

Список джерел інформації / References

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII (зі змінами і доп.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

About investment activity: Law of Ukraine from 18.09.1991 № 1560-XII (with changes and additions), available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>

2. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

Tax Code of Ukraine: Law of Ukraine from 02.12.2010 № 2755-VI, available at: <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Ястремська О. М. Інвестиції : сучасне розуміння та класифікація / О. М., Ястремська, Н. Л. Яблонська-Агу // Економіка розвитку. – 2014. – № 4. – С. 116–121.

Yastremska, O.M., Jablonska-Agu, N.L. (2014), “Investitsii: modern understanding and classification” [“Investitsiyi: suchasne rozumlnnya ta klasifikatsiya”], *Development Economy*, No. 4, pp. 116-121.

4. Омелянович Л. О. Інвестування : підручник / Л. О. Омелянович, О. В. Веретенникова, О. Ю. Рудеко. – К. : Знання, 2012. – 278 с.

Omeljanovich, L.O., Veretennikova, O.V., Rudeko, O.Yu. (2012), *Investments [Investuvannya]*, Knowledge, Kyiv, 278 p.

5. Правик Ю. М. Інвестиційний менеджмент : навч. посібник / Ю. М. Правик. – К. : Знання, 2007. – 431 с.

Pravik, J.M. (2007), *Investment Management [Investitsiyniy menedzhment]*, Knowledge, Kyiv, 431 p.

6. Мазаракі А. А. Економіка торговельного підприємства : підручник для вузів /А. А. Мазаракі, Л. О. Лігоненко, Н. М. Ушакова; під ред. проф. Н. М. Ушакової. – К. : Хрещатик, 1999. – 800 с.

Mazaraki, A.A., Ligonenko, L.O., Ushakova N.M. (1999), *Economy of trade enterprise [Ekonomika torhovel'noho pidpryyemstva]*, Khreshchatyk, Kyiv, 800 p.

7. Сириченко Н. С. Економічна сутність і класифікація інвестицій в умовах глобальних трансформацій [Електронний ресурс] / Н. С. Сириченко // Науковий вісник Мукачівського державного університету. Сер. : Економіка. – 2015. – Вип. 2 (1). – С. 263–269. – Режим доступу : [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2015_2\(1\)_47](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2015_2(1)_47)

Sirichenko, N.S. (2015), “Economic essence and classification of investments in the conditions of global transformations” [“Ekonomichna sutnist i klasifikatsiya investitsiy v umovah globalnih transformatsiy”], *The Scientific bulletin of Mukachevsky state university, Series: Economy*, Vol. 2 (1), pp. 263-269, available at: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2015_2\(1\)_47](http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvmdue_2015_2(1)_47)

8. Склярюва Ю. М. Інвестиції : учебник / Ю. М. Склярюва, И. Ю. Склярюв, Л. А. Латышева. – Ростов н/Д : Феникс, 2015. – 349 с.

Sklyarova, J.M., Skljarov, I.J., Latysheva, L.A. (2015), *Investments [Investitsii]*, Phoenix, Rostov on Don, 349 p.

9. Горбонос Ф. В. Економіка підприємств : підручник / Ф. В. Горбонос, Г. В. Черевко, Н. Ф. Павленчик. – К. : Знання, 2010. – 463 с.

Gorbonos, F.V., Cherevko, G.V., Pavlenchik N.F. (2010), *Business economics [Ekonomika pidpriemstv]*, Knowledge, Kyiv, 463 p.

10. Даценко Г. В. Систематизація класифікаційних ознак інвестицій та фінансовий контроль капітальних інвестицій [Електронний ресурс] / Г. В. Даценко, А. Є. Громова, О. Є. Громова // Регіональна бізнес-економіка та управління. – 2013. – № 3. – С. 92–97. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Rbetu_2013_3_16

Datsenko, G.V., Gromova, A.E., Gromova, O.E. (2013), “Ordering of classification signs of investments and the financial control of capital investments” [“Sistematzatsiya klasifikatsiynih oznak investitsiy ta finansoviy kontrol kapitalnih investitsiy”], *Regional Business-Economy and Management*, No. 3, pp. 92-97, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Rbetu_2013_3_16

11. Семенов А. Г. Класифікація інвестицій як економічної категорії / А. Г. Семенов, В. О. Васильєв [Електронний ресурс] // Бізнес Інформ. – 2013. – № 10. – С. 43–49. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_10_8

Semenov, A.G., Vasilev, V.O. (2013), “Classification of investments as economic category” [“Klasifikatsiya investitsiy yak ekonomichnoyi kategorii”], *Business an inform*, No. 10, pp. 43-49, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_10_8

12. Коваленко Л. О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / Л. О. Коваленко, Л. М. Ремньова. – К. : Знання, 2008. – 483 с.

Kovalenko, L.O., Remnyova, L.M. (2008), *Financial management [Finansoviy menedzhment]*, Knowledge, Kyiv, 483 p.

13. Петухова О. М. Інвестування : навч. посібник / О. М. Петухова. – К. : ЦУЛ, 2014. – 336 с.

Petuhova, O.M. (2014), *Investments [Investuvannya]*, The Centre of the Educational Literature, Kyiv, 336 p.

14. Шморгун Н. П. Фінансовий аналіз : навч. посібник / Н. П. Шморгун, І. В. Головка. – К. : Центр навчальної літ-ри, 2006. – 528 с.

Shmorgun, N.P., Golovko, I.V. (2006), *The financial analysis [Finansoviy analiz]*, The Centre of the Educational Literature, Kyiv, 528 p.

15. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : навч. посібник / Т. В. Майорова. – К. : Центр навчальної літ-ри, 2004. – 376 с.

Majorova, T.V. (2004), *Investment activity [Investitsiyna diyalnist]*, The Centre of the Educational Literature, Kyiv, 376 p.

16. Крамаренко Г. О. Фінансовий менеджмент : навч. посібник / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна. – К. : Центр навчальної літ-ри, 2016. – 520 с.

Kramarenko, G.O., Chorna, O.E. (2016), *In financial management [Finansoviy menedzhment]*, The Centre of the Educational Literature, Kyiv, 520 p.

17. Подольська В. О. Фінансовий аналіз : навч. посібник / В. О. Подольська, О. В. Яріш. – К. : Центр навчальної літ-ри, 2007. – 488 с.

Podolska, V.O. Jarish, O.V. (2007), *Financial Analysis [Finansoviy analiz]*, The Centre of the Educational Literature, Kyiv, 488 p.

18. Череп А. В. Інвестознавство : навч. посібник / А. В. Череп. – К. : Кондор, 2006. – 398 с.

Cherep, A.V. (2006), *Knowledge of investments [Investoznavstvo]*, Kondor, Kyiv, 398 p.

Єгорова Олена Миколаївна, асп., кафедра фінансів, банківської справи та страхування, Харківський державний університет харчування та торгівлі, викл. I кат. циклової комісії обліково-економічних дисциплін, Криворізький державний комерційно-економічний технікум. Адреса: вул. Клочківська, 333, м. Харків, Україна, 61051. Тел.: 0987906215, 0991312036; e-mail: egorovaen20@gmail.com.

Егорова Елена Николаевна, асп., кафедра финансов, банковского дела и страхования, Харьковский государственный университет питания и торговли, преп. I кат. цикловой комиссии учетно-экономических дисциплин, Криворожский государственный коммерческо-экономический техникум. Адрес: ул. Клочковская, 333, г. Харьков, Украина, 61051. Тел.: 0987906215, 0991312036; e-mail: egorovaen20@gmail.com.

Yegorova Olena, Postgraduate Student of the Department of Finance, Analysis and Insurance, Registration-Financial Faculty, Kharkiv State University of Food Technology and Trade, the teacher I categories of the cyclic commission of registration-economic disciplines of Krivorozhsky State Kommerchesko-economic Technical School. Address: Klochkivska str., 333, Kharkiv, Ukraine, 61051. Tel.: 0987906215, 0991312036; e-mail: egorovaen20@gmail.com.

Рекомендовано до публікації д-ром екон. наук, проф. А.С. Крутовою.

Отримано 30.09.2017. ХДУХТ, Харків.

DOI: 10.5281/zenodo.1109355